

NEWS

letter

nr 1 - mars 1998 - 15 årg

SVENSK
UTGÅVA

Landets folk - de svarta australierna

När man kommer som turist från Europa till Australien upplever man väl inte någon mera omfattande kulturchock. Australien är ju ett västerländskt samhälle och det är först när man reser från de tätbefolkade kustområdena inåt kontinenten som framför allt den egenartade naturen väcker insikten om att man är mycket långt borta. Men det västerländska samhälle som vi så väl

heter som australiensarna har tagit ifrån dem för att mäta sin egen landhunger. Före annekteringen levde australierna som nomadiserande jägare/fiskare och samlare. Rättigheter att utnyttja vissa landområden var knutna till härstamning på såväl mors- som farssidan, äktenskapsallianser, sociala kontakter och framför allt de religiösa föreställningar som man brukar sam-

alla har sitt liv av mytvarselerna utgör en helhet i australiernas världsbild. En människa har en andlig härstamning och en viss själslig substans från någon viss gudomlig urvarelse och har därigenom också förbindelse med det landområde där denna urvarelse vandrade. Denna samhörighet kan uttryckas som "landtillhörighet" och innebär dels vissa rättigheter över landområdet - dock inte att frånhända sig det genom försäljning! - dels ett ansvar för att det "mår bra", dvs att djur, växter och människor trivs där. Ett sådant ansvar för att naturarterna frodas hör ihop med en jägar- och samlarkultur, men också numera sedan de flesta australier sedan länge berövats sina möjligheter att livnära sig på det traditionella sättet, och involverats i den västerländska ekonomin med lönearbete eller socialbidrag lever kärleken till landet, beroendet av ett "hemland" och ansvaret för det "egna" landet vidare.

Länge ansåg de vita härskarna att australierna skulle assimileras i den vita kulturen, dvs att de svartas kultur skulle utplånas. Exploateringen av landet till åkrar och boskapsmarker förhindrade effektivt australiernas fria vandringar genom landet för att försörja sig och för att knyta och bibehålla sociala och religiösa kontakter. Australierna har tvingats bosätta sig vid gårdar, missionsstationer och i städernas utkanter. Ändå är det fria vandrandet -

exempel i tryck). Varje initierad individ har ansvar för att en plats inte vanhelgas genom obehörigas tillträde.

De heliga platserna är också knutna till sånger och danser som framför deras mytologi i stiliserad form. Vissa av dessa sånger och danser anses ha rituellt kraft och hålls därför hemliga för oinvigda; andra åter har ren profan underhållningskaraktär och det är dem vi får se när grupper av australier uppträder. Kroppsmålningen som hör till är också knuten till den mytiska urvarelse som dansen handlar om, och därigenom också till ett visst landområde.

Hela detta religiösa komplex av mänskliga, gudomliga urvarelse och land splittrades upp av de vitas inträngande. Australiska barn avskars från sitt kultursammanhang genom att man tvångsförflyttade dem till missionsstationer för att göra dem till kristna västerlänningar. Hela grupper tvångsförflyttades till reservat där de inte kunde livnära sig själva utan blev beroende av bidrag. Det här är bakgrunden till att man ser så många "asociala" australier som tillbringar sin dag med kortspel och sprit i parkerna. De vita har tagit ifrån dem deras överlevnadsmöjligheter och deras kulturella identitet och försökt assimilera dem utan att acceptera deras existens.

Australierna idag kämpar för att bevara sin kultur och samtidigt bemästra den västerländska kulturen. För att deras kultur skall bli känd och erkänd

har man arrangerat så kallade Aboriginal days som är öppna för alla och för att stärka sin identitet som australier har man skapat en egen flagga som visar svart fält (folket) på röd botten (landet) och en sol mitt i. Än har inga utpräglade militanta grupper vunnit inflytande utan man försöker att vinna erkännande för sina anspråk genom förhandlingar. Vad australierna vill är att få tillbaka åtminstone några stycken av det egna landet. Det handlar inte om att ta över tre fjärdedelar av

kontinenten som den vita vulgärpropagandan framställer det. Vad de helt enkelt kräver är att accepteras som fullvärdiga medborgare i det land som en gång för inte så långt sedan var helt och hållet deras eget.

Text & foto: Monica Engelhart

Bildtext: Aboriginal Day - här i Derby, W.A., är ett sätt att på samma gång hålla den traditionella kulturen levande och visa upp den för vita australiensare och turister.

känner igen oss i är en sen överlagring och resultatet av en intensiv, omfattande och kompromisslös ackulturationsprocess som inleddes med de första vita invandrarnas bosättning i början av januari 1788 och som fortfarande bedrivs med all kraft från de vita, australiensiska härskarna. Ursprungsfolkens - australiernas - kultur har degraderats till exotism och underhållning där den över huvud taget erkänns. Vad landet egentligen betyder, och alltid har betytt, för de svarta australierna, är omöjligt för den västerländska uppfattningen att begripa eftersom det skiljer sig i så hög grad från hur vi själva betraktar ett landområde.

De första vita immigranterna föreställde sig att de kommit till "obebott land", *terra nullius*, på grund av att de svarta varken hade fasta boplatser eller odlade jorden. Därav slöt man sig till att man skulle kunna lägga beslag på vad land man ansåg sig behöva, dvs hela kontinenten. För australiensaren, liksom för oss européer, är land någonting som kan ägas, säljas och köpas, något som jag äger full förfoganderätt över. För australiernan existerar inte denna form av egendom över land. Landet tillhör inte människorna utan det är människorna som tillhör landet och äger, eller rättare sagt ägde, före den europeiska invandringen, vissa rättigheter att utnyttja dess rikedomar. Numera måste australierna processa för att få tillgång till smulor av de rättig-

manfatta i termen "Dreaming" och som grundar sig på tron att världen - eller åtminstone kontinenten Australien - skapats och gjorts tillgänglig för människorna av mytiska urvarelser som trängde fram ur jorden och sjönk tillbaka i den när de utfört sina uppgifter. Dessa mytiska varelser är upphovet till all den livskraft som gör hela naturen, inklusive människorna, levande.

Den kraften finns kvar längs de stigar där de mytiska varelserna vandrat, på de platser där de slagit läger, och framför allt där de försvunnit igen, vare sig de tänktes ha sjunkit ner i en källa eller i en klipphäll, eller de förvandlats till något landmärke. Australiernas mytologi handlar om dessa varelserers vandringar och då och blir på samma gång en beskrivning över ett visst landområde. Ett sådant landområde, en stig eller en viss plats betraktas som helig eftersom den är genomsyrad av den övernaturliga kraften och eftersom den är ett tecken på de gudomliga urvarelsernas existens och inflytande. Australierna har samma innerliga och respektfulla kärlek till sitt land som en troende kristen har till Gud. De vitas framfart över landet, först med sin boskap, sedan med grävskoppor och bormaskiner för gruvexploatering, kan närmast jämföras med kyrkoskändning. Människa, land och naturvärld, som

"walkabout" - den ideala livsstilen för många australier eftersom man ju därigenom når kontakt med landets heliga platser och stigar.

En helig plats får bara besökas av en person som hör dit genom arv, andlig härstamning eller social kontakt och det krävs också någon form av initiation, en invigning som är förenad med instruktion i platsens mytologi och symbolik. All religiös kunskap är personlig och får inte avslöjas i kollektiv form (till

Bra tidningar att prenumerera på

Har du planer på att immigrera till Australien eller Nya Zeeland? Då är det en bra idé att prenumerera på en av följande tidningar:

Australian News
Australian Outlook
New Zealand Outlook
Destination New Zealand

Vill du hellre läsa nyheter från Australien och Nya Zeeland kan följande tidningar hålla dig up-to-date med nyheter, sport etc:

OzGram • Newzgram
Southern Cross • TNT Magazine
 Ring till Vänskapsföreningen för att få information om den tidning du är intresserad av.

Här finner du Vänskapsföreningen:

Kastellgatan 17/Box 7124
 402 33 Göteborg
 tel: 031-774 00 75
 e-post: se@ausnz.org

Norregade 51
 DK - 7500 Holstebro
 tel: +45 97 42 50 11
 e-post: dk@ausnz.org

Frederiksberg Allé 18-20
 DK - 1820 Frederiksberg C
 tel: + 45 33 55 75 55

Vänskapsföreningens representant:

Sverige:
 Helena Bicer, Västgötaresan 87,
 757 54 Uppsala, tel 018-420362

Vänskapsföreningens styrelse:

Ordförande: Preben Østergaard,
 Østrupvej 61, Albæk,
 8900 Randers, Danmark

Vice ordförande & kassör: Sv. Aa. Nielsen, Lyngvænget 83, 7870 Glyngøre, Danmark, tel 97731231 fax 97732980

Sekreterare: N.J. Benn, Norregade 56, 17500 Holstebro, Danmark, tel 97410220

Styrelseledamot: Leif Johansson, Vildrosvägen 22, 574 50 Vetlanda 2, Sverige, tel/fax 0383-30755

Styrelseledamot: Einar Nielsen, Kreklingvegen 8, 4350 Nærbo, Norge, tel/fax 51-433919

Är du en vinnare?

Alla ni medlemmar som förnyade ert medlemskap innan den 15 januari har deltagit i vår utlottning av fyra presentkort och tio av Vänskapsföreningens T-shirts.

Vi har dragit följande vinnare:

Presentkort på 3000 kr: Gert Andersson & Marianne Larsson, Falkenberg

Presentkort på 1 500 kr: Brita Edling, Stockholm

Presentkort på 500 kr: Thord Hjelmqvist, Ljungby; Hans Björck, Värnamo

T-shirts: Katarina Stridh, Sandared; Nina Ohlsson, Hässelby; Roland Sjöholm, Lund; Marita Persson, Borås; Isolde Romanus-Egerberg, Ekerö; Janne Ståhl, Högsjö; Unto Lehto, Mölnlycke; Elisabeth Nilsson, Vallentuna; Robert Andreasson, Lilla Edet; Kerstin Larsson, Ängelholm.

GRATTIS!

Vinnarna har fått besked.

Representanter i våra favoritländer!

Vänskapsföreningen kan nu stolt meddela att vi har en representant i Australien och en i Nya Zeeland. Annika Ohlson-Smith som bor i Nelson på Nya Zeelands södra ö kommer att presentera sig lite kort i nästa nummer av News. Eva White bor i Sydney och så här presenterar hon sig själv för Vänskapsföreningens medlemmar.

"Jag växte upp på Sveriges största ö, Gotland, och bor numer på världens största "ö", Australien. Jag besökte den här jätteön första gången 1980, och gjorde då vad de flesta svenska turister gör: dök på Barriärrevet, besteg Ayers Rock, åkte på hamnkryssning i Sydney och badade de flesta dagar. Nu bor jag här sedan åtta år med australisk man och två söner, Victor 8 år och Thomas 2 år, och jag tycker fortfarande Australien är underbart. I Sverige var jag högstadielärare, och jag hoppas att mina före detta elever i Sollentuna seglar genom livet med glans tack vare den SO-undervisning jag bjöd dem på. Här i Australien har jag ägnat mig åt barnuppföstran, svenskundervisning, diverse deltidsarbeten och universitetsstudier. Under det närmsta året kommer jag att avsluta min Master of Arts in Information och bli redo att söka jobb som informatör, bibliotekarie eller något annat intressant."

Kom och se vad Australien och Nya Zeeland har att erbjuda på Vänskapsföreningens temakväll i Göteborg!

Den australisk & nyzeeländska aftenen som Vänskapsföreningen arrangerar i Göteborg har fått så positiv respons att vi fått byta till en större lokal. Platsen blir nu bankettsalen på **Park Avenue Hotel**, Kungssportsavenyen 36-38. Datumet är ändrat till **onsdagen den 29 april**. Tid: **17.30-22.30**.

Fyra duktiga föredragshållare kommer att prata och visa bilder från sina resor i Australien och Nya Zeeland, med tyngdpunkt på något speciellt ämne som att resa med barn på Nya Zeeland, dykning eller att resa runt med bil. Tiderna för föredragen blir 18.00, 19.00, 20.00 och 21.00.

I bankettsalen finns representanter från Vänskapsföreningen och flera av våra samarbetspartners på plats. Kom och få information om flygbiljetter, bussturer, övernattningsmöjligheter, visum, studiemöjligheter, försäkringar och mycket annat. Du kan också köpa resehandböcker och produkter från Australien.

Vi hoppas att du också vill komma!

Varmt välkommen!

Resekvällar i Stockholm

Onsdagen den 1 april:

Backpacker på Nya Zeeland

Den första kvällen presenterar vi hur det är att resa med ryggsäck - för dig som vill resa spontant och oplanerat, öppen för de äventyr dagen har att erbjuda. Många har önskat att vi koncentrerar oss på äventyrslandet Nya Zeeland, därför gör vi det. Vår föreläsare Robert Kandell har just kommit hem från "the land of Kiwis", laddad med upplevelser och vackra diabilder. Läs gärna Roberts naturspalt på sidan 7 i detta nummer!

Torsdagen den 2 april:

Resenär i Australien och Nya Zeeland

Den andra kvällen riktar sig till de som vill planera sin resa lite mer. Föreläsaren Kurt Jonsson är till vardags radiojournalist och har tidigare jobbat med P1:s resemagasin Reslust. På Vänskapsföreningens resekväll berättar han om sin och hustruns resa runt delar av Australien och Nya Zeeland. De besökte bl a Sydney, Blue Mountains, Stora barriärrevet och Ayers Rock i Australien innan de flög vidare för en bilresa runt Nya Zeelands nordö. Kurt hann ta många bilder som han kommer att visa under sitt föredrag.

Vi på Vänskapsföreningen finns givetvis också på plats för att informera om Vänskapsföreningens verksamhet och för att ge råd och tips om hur du bäst kan uppleva länderna på andra sidan jordklotet.

Båda resekvällarna äger rum i **ABF-husets Zätasal**, Sveavägen 41, kl **19.00**.

Föranmälan är önskvärd eftersom platserna är begränsade.

Entré: medlemmar 20 kr, icke medlemmar 30 kr.

Du är varmt välkommen!

Elektroniskt visum

Alla som reser till Australien behöver visum. De australiska myndigheterna har nu infört ett nytt system som gör att man inte längre behöver använda ansökningsblanketter. När du i dag ska ansöka om turistvisum för vistelse i Australien i mindre än tre månader får du ett elektroniskt visum, kallat ETA (Electronic Travel Authority). Även business visum för vistelse i mindre än tre

månader vid varje besök i landet, ställs ut via samma elektroniska princip.

De flesta, men inte alla, flygbolag har bokningssystem som godtar ETA. Detta innebär att en del resenärer fortfarande får ansöka om visum enligt det traditionella tillvägagångssättet.

Vänskapsföreningen ställer ut såväl elektroniska som "traditionella" turistvisum. Detta får du automatiskt hjälp med när du bokar din resa hos oss.

Boomerang

Vänskapsföreningens förlag

Alla priser är inkl porto!

New Zealand / diverse Lonely Planet, på engelska

- ☐ NZ Travel Survival Kit 300:-
- ☐ Tramping in New Zealand 210:-

På svenska

- ☐ Nya Zeeland (Willma) 190:-

Diverse

- ☐ New Zealand Camping Guide 120:-
- ☐ New Zealand, karta 12:-
- ☐ NZ World Travel Map 1:2000000 100:-
- ☐ New Zealand Road Atlas 200:-
- ☐ Rarotonga & the Cook Islands (Lonely Planet) 180:-
- ☐ Vänskapsföreningens T-shirt Blå, grå el. rød L/XL/XXL 65:-
- ☐ South-East Asia (Lonely Planet) 340:-
- ☐ Ordlista i fickformat (sv/eng/ty/fr/sp) 40:-
- ☐ Söderhavet (Platypus) 190:-
- ☐ Resehandboken - om konsten att resa på egen hand (Platypus) 180:-

Så beställer du:

Skriv namn, adress, medl nr och beställning på en postgiroblankett. Sätt in pengarna på nr 548131-2.

Vi skickar böckerna så snart vi fått betalningen.

Australien

Lonely Planet, på engelska

- ☐ Australia Travel Sur. Kit 350:-
- ☐ Western Australia 220:-
- ☐ Tasmania 220:-
- ☐ South Australia 220:-
- ☐ Victoria 230:-
- ☐ New South Wales & ACT 260:-
- ☐ Queensland 280:-
- ☐ Outback Australia 260:-
- ☐ Great Barrier Reef 210:-
- ☐ Bushwalking in Australia 210:-
- ☐ Northern Territory 220:-

På svenska

- ☐ Nordströms Sydney (Norstedts) 55:-
- ☐ Australien (Willma) 270:-

Diverse

- ☐ Australia Camping guide 100:-
- ☐ Bilköp i Australien 100:-
- ☐ Australien, karta 12:-
- ☐ Australia World Travel Map 1:5000000 100:-
- ☐ Australia Road Atlas 220:-
- ☐ Jätten Turamulli (Australisk barnbok) 40:-

Priserna gäller till 1 juni 98, med förbehåll för prisändringar.

Nya stadgar

Vänskapsföreningens styrelse gav förslag på ändringar av stadgarna. Enligt de nuvarande stadgarna verkställs ändringarna åtta veckor efter kungörelsen, dvs 27 april 1998 såvida inte minst 10% av föreningens medlemmar önskar en generalförsamling. Önskar du en kopia av stadgarna samt de föreslagna ändringarna, ber vi dig sända oss ett frankerat svarskuvert (kr 9,20).

Detta får du som medlem

Som medlem av Vänskapsföreningen kan du alltid kontakta oss. Ring och vi ger dig alla de upplysningar som behövs till din resa.

Som medlem får du bl a:

- ✓ förmånliga priser på flygbiljetter
- ✓ 10% rabatt på reseförsäkringarna "Maxi" och "Mini" vid köp av flygbiljett genom Vänskapsföreningen
- ✓ medlemstidningen NEWSletter fyra gånger om året
- ✓ resehandböcker till medlemspris
- ✓ tillgång till information och material om Australien och Nya Zeeland
- ✓ inbjudan till informationsmöten runt om i Sverige
- ✓ gratis VIP-kort till Backpackers vandrarhem i Australien och Nya Zeeland om du är under 27 år och köper din flygbiljett hos Vänskapsföreningen
- ✓ universitets- eller högskolestuderande kan utnyttja vårt samarbete med Monash University i Melbourne
- ✓ möjlighet att arbeta som volontär i Australien och Nya Zeeland
- ✓ möjlighet att gå på språkskola Down Under
- ✓ gratis anmälan till Buzzavox telefonservice
- ✓ turistvisum till Australien (tre månader) till medlemspris
- ✓ service, information och råd på vårt servicekontor i Sydney

Medlemskap per kalenderår kostar:

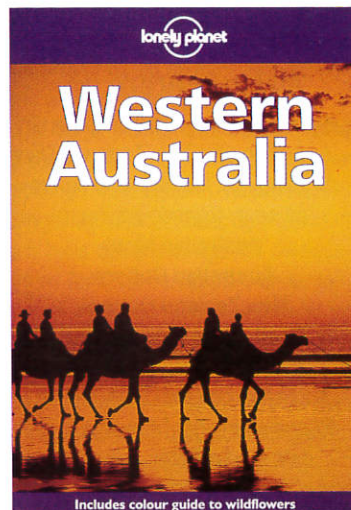
SEK 75:- för enskilda SEK 100:- för familjer

Nya böcker

Det har nu kommit en ny utgåva av **Western Australia** från Lonely Planet. Boken är en guide med många bra och praktiska tips. Den ger en fascinerande inblick av den västra sidan av Australien. Boken innehåller liksom andra Lonely Planet böcker detaljerade kartor och förteckningar över speciella turer för 4-WD.

Du kan via dessa turer hitta de vackraste markerna, vilda blommor, de bästa surfstränderna och aboriginsk konst och kultur.

Det har också kommit ut en ny och mycket större utgåva av **Outback Australia** från Lonely Planet. Boken

handlar om det man brukar kalla det riktiga Australien, nämligen "the Outback".

Du kan bl a lära dig något om aboriginernas språk och djurlivet. Du kan också bli guidad runt i den australiska ödemarken och få din tur kryddad med små australiska anekdoter. Boken innehåller också många vackra och härliga bilder.

VISA OFFICER

Vänskapsföreningen expanderar och vi höjer servicenivån ytterligare. Vi söker därför en "visa officer" på kontoret i Göteborg som på heltid skall handlägga olika typer av visumärenden - allt från telefonfrågningar till administrativ behandling. Arbetet innebär mycket kontakt med medlemmar samt Australiens ambassad. Du bör ha goda kunskaper i engelska, kunna arbeta självständigt och vara serviceminded. Vidare efterfrågar vi noggrannhet, flexibilitet och ett varmt intresse för Australien och Nya Zeeland. Under förutsättning att tjänsten inrättas, kommer tillsättning att ske omgående. Välkommen med din ansökan till Vänskapsföreningen, Carina Dietmann, Box 7124, 402 33 Göteborg.

RESESÄLJARE

Vi söker för omgående anställning en branschvan resesäljare med utpräglad servicekänsla. Det är ett krav att du har mycket god kunskap om Australien och Nya Zeeland samt är bekant med bokningssystemet Amadeus. Välkommen med din ansökan till Vänskapsföreningens resesekretariat, Susanne Ritzen Österberg, Box 7124, 402 33 Göteborg.

JESSING SHIPPING A/S
SYDHOLMEN 14 DK-2650 HVIDOVRE
TLF. 36776002 FAX. 36779401

Containers från Skandinavien till Australien och Nya Zeeland arrangeras. Delade containers koordineras.

Brev från Nya Zeeland

När vi skriver detta har vi just avverkat jul- och nyårsfirandet. Så även om påsen snart står för dörren när ni läser detta, tycker jag att det skulle passa bra att berätta lite om hur nyzeeländarna bär sig åt för att fira både jul- och sommarlov samtidigt!

Hela landet fick en ny premiärminister i julklapp, Jenny Shipley, första kvinnan på den posten i Nya Zeelands historia. Hon passade på att göra en fräck "kupp" medan "chefen" var i Frankrike. Inte bara Jim Bolger blev lång i ansiktet när han kom hem. Det blev också vice premiärministern Winston Peters, som valt att gå i koalition med Nationals Bolger efter valet istället för Labours Helen Clark. Sedan Peters fick en kvinna som chef har han blivit ganska så tyst och blek. Nationals Jenny Shipley liknas vid Margaret Thatcher. En indikation på deras respektive maktpositioner just nu fick man i senaste numret av *The Listener*, där en tecknare satiriskt beskrivit deras semesteraktiviteter: Shipley kraftfullt simmande i en flod i Queensland (Australien) bland krokodiler, som skrämde kravlar sig iland. Peters hängande upp och ner i ett bungy-rep från en nyzeeländsk bro, undrande när han ska studsa upp igen.

Men så här firar övriga folket sin "julsemester": Trots att man inte firar julafton alls, den betraktas som en vanlig vardag, så trappar man ner lite på jobbet och många företag stänger för semester redan den 23 december. Julen firar man på juldagen och om man kan säga att det finns någon nyzeeländsk tradition överhuvudtaget, så är det nog att den dagen är familjen väldigt viktig. Alla familjemedlemmar försöker att vara tillsammans på juldagen även om man måste resa långa vägar för att förenas. Man öppnar julklapparna på morgonen och en del går sedan i kyrkan, och när man kommer hem packar man ner julmaten i en picknick-korg och beger sig till stranden eller floden. Julmaten består ofta p g a sommarvärmen av grillad kyckling eller skinka och sallad, och "trifle" (en slags sockerkaka dränkt i "brandy" med "custard", vaniljsås utan vanilj, och vispgrädd på toppen) eller Christmas Cake till efterrätt.

Den allmänna meningen är att det inte finns några typiska nyzeeländska traditioner i detta unga land. Och det är väl p g a att vi som bor här kommer

från många olika länder med speciella traditioner. Naturligtvis finns det många som håller styvt på gamla nedärvda traditioner från fädernes-landet, alltifrån olika polynesiska och asiatiska i norr till skotska eller engelska i söder. En traditionell juldag kan vara allt från en maorisk "hangi" (jorddugnsångade grönsaker och skaldjur) till fylld kalkon, ugnsstekta grönsaker och med "plumpudding" till efterrätt. Det är många som fortfarande skickar julkort med vit snö på fast de aldrig själva upplevt en vit jul.

Glädjande nog finns det starka krafter som försöker skapa en typisk kiwi-tradition, bl a har julkort med tomtedädda kiwifåglar på badstranden börjat dyka upp i bokhandeln.

På Annandans packar medel-kiwin i familjen i husvagnen, husbilen eller bara bilen och kör på semester. Åker man "bara bil" är det för att tälta på campingplats eller också har man bokat in sig på en "cabin", "tourist-flat" eller motell. Om man inte är så lyckligt lottad att man har tillgång till en "bach" (sommarstuga av den primitivare sor-

berättar att av de 3 500 gäster som campar där just nu är de flesta nyzeeländare och stamgäster sedan många år. De utländska turister som kommer vid den här tiden utan att ha bokat rum eller tältplats har inte en chans att få husrum, i varje fall inte här

Annika och hennes man Allan.

i Nelson, men det är nog likadant på de flesta ställen. Vi läste i mellandagarna i tidningen om hur turister tvingats tälta eller sova under bar himmel i parker lite varstans i stan, vilket inte är tillåtet. En mycket trevlig holländsk ung dam råkade ut för en dubbelbokning och efter att Allan ringt runt till samtliga motell i stan (och de är många!) ringde han hem och undrade om jag hade nåt emot att vi

dagarna. Jag lagar en svensk juldag på julafton och vi öppnar de julklappar som kommit från Sverige då. På juldagen blir det den mer brittiska julmaten, som i år lagades av min svägerska, och vi öppnar resten av klapparna. På det julbordet är det dukat med smållkarameller, som innehåller pappershattar, roliga historier och en liten leksak. Sist tog vi sommarens första dopp i havet efter lunch, det var varmt och skönt i vattnet och med inkommande tidvatten en härlig surf. Ett bra sätt att åtminstone bli lite hungrig igen till juldagen.

På nyårsafton gick vi på "The Suburban Club" och dansade till ett band som spelade gamla goa rocklåtar hela kvällen. Vid midnatt sjöng alla "Auld Lang Syne" arm i arm och pussades gott nytt. Det är helt uppenbart att nyårsafton är en kväll då "alla" går ut och roar sig. En Nelsonsk tradition är att bege sig till Katedralstrappan på Trafalgar Street och skåla gott nytt med alla andra.

Vår semester har vi inte förrän den 20 januari, men vi tar varken bil eller husvagn. Vi tar motorcykeln förstås och åker ända upp till Kerikeri norr om Auckland för att hålla bröllop för Allans dotter. Det blir bara en veckas semester men vi ser fram emot den enormt. Vi bor ju så nära stranden så sommarid känns det som om vi har ständig semester med lite pauser då och då för att jobba. Vi har just läst i tidningen att man i Sverige och Finland har startat speciella caféer med dagsljusbelysning, dit vinterdeprimerade kan gå för att dricka sitt morgonkaffe för att orka med mörkret under en arbetsdag. Det låter betryggande tycker jag och billigare än att emigrera. Ha en glad påsk och fira den traditionellt på ditt eget vis!

Text & foto:
Annika Ohlson-Smith

Söndagslunch med Ulysses Motorcycle Club.

ten). Men camping på ett eller annat sätt är det populäraste semestersättet.

En kusin till min man Allan t ex kom med hela familjen för att bo i tält på Tahuna Beach Holiday park i två veckor för 14:e året i rad. Allan som jobbar på denna gigantiska campingplats

var hotellvärdar för en natt. Naturligtvis var hon välkommen att sova i vårt gästrum och vi hade en lång och trivsam pratstund på kvällen. Som tack fick hon lov att skriva lite i vår Gästbok.

Själva har vi försökt skapa oss en nysweländsk jul genom att fira båda

Min tid på Auckland University

Hösten 1996 åkte jag till Nya Zeeland för att avsluta min treåriga utbildning på Internationella marknadsföringsprogrammet på Mälardalens högskola i Västerås. Det ingår i programmet att man tillbringar det sista året på ett utländskt universitet.

Jag hade två år tidigare besökt Nya Zeeland och blivit förälskad i landet och även i en av dess invånare. Det kändes därför naturligt för mig att åka dit. Efter uttagningen som gjordes av min högskolas internationella sekretariat, med

bl a test av engelskakunskaper, hade jag turen att få en av två platser. Jag skickade iväg min ansökan till Auckland University, men det var en ren formalitet eftersom min högskola redan hade valt ut mig till utbytesprogrammet mellan skolorna. Detta innebär att jag kunde få studiemedel på samma villkor som i Sverige, kunde tillgodoräkna mig kurserna som hemma och att jag inte behövde betala för utbildningen som nyzeeländarna själva måste göra. Jag var däremot tvungen att ansöka om studentvisum på den nyzeeländska ambassaden. Detta gick dock väldigt snabbt och enkelt och snart var jag på väg. Efter ett månadslångt stopp i Australien med en massa underbara upplevelser som jag får berätta om en annan gång var jag framme i Auckland.

Bostad

Eftersom min pojkvän David är nyzeeländare hade jag redan många kontakter på plats vilket var skönt. Universitetet har egna studentlägenheter men det är även lätt att hyra lägenheter genom att läsa annonser i dagstidningarna. Jag och David fick tag på en trea med kök som låg rätt så centralt för NZ\$ 300 (ungefär 1 500 kr) i veckan, ett ganska normalt pris. Vi annonserade sedan efter en rumskamrat och utslaget på tre personer var det en överkomlig kostnad. Lägenheten hade en fin trädgård och veranda där det var exemplariskt att sitta och plugga soliga dagar. Det enda problemet var att det var dålig ventilation och under den fuktiga vintern i Auckland bildades det mögel på vissa ställen i lägenheten.

Studierna

Den första veckan ägnades åt "enrolment", vilket innebär att man väljer vilka

kurser man vill läsa och anmäler sig till dem. I två dagar fick vi stå i olika köer och prata med en oändlig massa människor. Detta hade kunnat lösas på ett mycket enklare sätt om man hade gått tillväga som man gör i Sverige med

skriftlig anmälan och upprop första dagen.

När "enrolment" äntligen var klar hade vi fyra utländska studenter introduktion i två dagar för att lära känna varandra och få lära oss hur universitetet fungerade. Denna introduktion avslutades med en båtresa till en vulkanö utanför Auckland. Sedan började allvaret. Jag läste tre kurser per termin men vanligtvis läser man fyra. Mina kurser var främst inom marknadsföring men även inom "International Business". Jag tycker att standarden på utbildningen var oerhört bra. Lärarna var mycket kunniga och pedagogiska, kurslitteraturen var av hög kvalitet och uppgifterna både krävande och intressanta. Klasserna var dock väldigt stora, 200-300 personer på B-nivå. När man läser på en högre nivå minskar antalet deltagare. På D-nivån var vi bara 20 personer i ett ämne.

Läsåret är tvärtom vad vi är vana vid hemifrån. Terminen börjar i mars och slutar i juni. Andra terminen börjar i juli och slutar i november. Studietakten var väldigt hög med ett prov i mitten av terminen och minst en stor inlämning. Man läser ämnena parallellt vilket innebär att man ibland kan ha flera prov och inlämningar samma vecka. Planering är därför viktig. I mitten av terminen har man en veckas lov som ofta går åt till att studera. Terminen avslutas med en veckas studieliöv och sedan tentor i alla ämnen. Det var svårt att vänja sig vid detta sätt att studera, det tog mig nästan hela året. På min högskola i Västerås läser vi kurserna i

5-veckors partier och ofta bara två ämnen samtidigt.

Universitetet

Nya Zeeland har sju universitet och Aucklands är det största med 25 000 studenter. Universitetet ligger mitt i centrala Auckland men är väldigt utspritt. Några av dem är väldigt vackra, som t ex The Old Arts Building från 1926, andra är färglösa och tråkiga.

För några år sedan byggdes även ett campus i en förort, Tamaki. Universitetet startades 1883 och hade då fyra lärare och 80 studenter. Universitetet har numera tio fakulteter: Architecture Property and Planning, Arts, Commerce, Education, Engineering, Fine Arts,

läser. Internationella studenter tas om hand av "International Student Office" och det finns ett studentlärocenter och språksupportcenter. Man måste dock kunna prata och skriva bra engelska innan man kan bli antagen på Aucklands universitet.

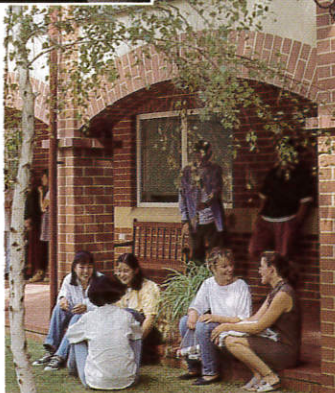
Om man har ett svenskt körkort kan man använda det på Nya Zeeland i ett år. Ska man stanna längre måste man göra ett muntligt prov och göra en uppkörning hos polisen. Vissa studentvisum tillåter att man arbetar under det långa lovet i november till februari. Man får tillstånd på invandrarmyndigheten. Man får dock inte arbeta under övriga delen av året.

Avslutningsvis vill jag varmt rekommendera Auckland som studieort. Det är väl värt mödan att resa utomlands för att studera. Man lär sig språket mycket bättre och får lära känna många nya och intressanta människor samtidigt som man utvecklas som person och lär sig att stå på egna ben.

Det går bra att skriva till universitetet

för mer information:
International Registrar,
The University of Auckland,
Private Bag 92019
Auckland, Nya Zeeland

Text :
Emma Gidgård

Law, Medicine and Human Biology, Music and Science.

På universitetsområdet finns bibliotek, idrottsanläggning, bank, bokhandel, apotek, postkontor, restauranger, bankomater, teater och mycket mer. Studentkåren är aktiv och arrangerar bl a möten och konserter. De har också studentresebyrå, en radiostation och ger ut en läsvärd tidning en gång i veckan. Men det mest populära är nog studentpuben som är öppen även dagtid!

Internationella studenter

1996 var det 860 internationella studenter på Aucklands universitet och de kom från 63 olika länder. Om det svenska universitetet man går på har ett utbytesprogram med Aucklands universitet behöver man inte betala skollavgifter som annars kan ligga på ca 50000 kr per termin. Denna kostnad varierar beroende på vilka kurser man

Lär dig engelska där det talas

Du har nu chansen att åka på språkskola i Australien eller Nya Zeeland och samtidigt bo hos en australisk/nyzeeländsk familj - ett bra sätt att lära känna kulturen Down Under!

Att gå på språkskola är en upplevelse för livet. Med tanke på det många internationella utbildningarna här hemma är detta ett tillfälle att gå steget längre och lära sig ett annat språk ingående.

Vänskapsföreningen lanserar till våren ett helt nytt språkskoleprogram med många nyheter. Beställ programmet med kupongen på sidan 11, så får du det på posten.

Banks Peninsula & Akaroa

Sydöst om Christchurch på Nya Zeeland och på den halvö som går ut i havet reser sig ett par sedan länge utsläcknade vulkaner. Området kallas Banks Peninsula efter den kände vetenskapsmannen och vetenskapspernas beskyddare Joseph Banks. Halvöns två kratrar är numera öppna ut mot havet, Lyttelton Harbour mot nordost och Akaroa Harbour mot söder. Kustlinjen är söndertrasad i många små vikar och bukter, som skiljs åt av utskjutande halvöar. På denna halvö ligger den enda staden med traditioner i den franska koloniseringen på Nya Zeeland, Akaroa, drygt 80 km från Christchurch. Vägen dit går genom jordbrukslandskap med mycket boskap och stora gårdar. Man passerar också vingårdar, antikviteter, tearooms och olika affärer.

Innan Akaroa ligger en liten ort som heter **Duvachelle**, som har campingplats, motell och affär. I **Barry's Bay** har en osttillverkare slagit sig ner (ca 10 min från Akaroa). Den franska bosättningen Akaroa grundades 1830 och trots att den blev kortvarig präglar det franska arvet den lilla staden. Alla gator heter förstås "rue" och de flesta hotell och restauranger har franska namn. Akaroa

är en idyllisk småstad, dominerad av turismen, framförallt kommer nyzeeländarna hit när de är lediga. **Rue Lavaud** är huvudgatan genom samhället. Längs den hittar man flera antikvitetssaffärer samt konsthallar. Där ligger också den lilla park där krigsmonument över fallna i de båda världskrigen är rest.

Akaroa museum består av flera byggnader. Till höger om den moderna entrén med skylten "Musée" ligger stans gulligaste hus, ett turkost målat, lågt trähus med rosor i trädgården. Museet har utställningar

om den valfångst som lockade västerlänningar till området på 1840-talet och här visas också ett bildspel om maoriernas kultur på Banks Peninsula. Akaroa anses vara ett paradis för vattenskiåkare och seglare. Vattnet är djupt men lugnt, och stränderna är smala och steniga. Men det finns också många andra aktiviteter. I vattnet kring Akaroa lever den sällsynta Hectors delfin,

världens minsta. Turer med båt ordnas för att skåda delfiner, sälar och pingviner. Man kan också prova på andra utflykter såsom att studera osttillverkning eller besöka en vingård.

Mat & logi

Till budgetalternativen när det gäller logi hör bl a **Chez la mer Backpackers**,

Paradisliknande vy över Banks Peninsula.

med såväl flerbäddss- som dubbelrum. **Le Bons** är ett "home stay" 6 km från Akaroa uppe i bergen som är mycket populärt. Efterfrågan är mycket stor och eftersom stället endast kan ta emot åtta gäster kan det vara svårt att få rum. Från Christchurch går det dagliga turer ut till detta mycket sevärda område.

Text & foto: Karin Ek

Källa: Nya Zeeland (Willma Guides)

Goda råd för dig som kör bil i Australien

En av våra medlemmar har skaffat sig en del erfarenheter av att köra bil i Australien, inte minst med tanke på att man som bilist ofta utsätts för att hastigt väja för djur som plötsligt hoppar ut på vägen. Här förmedlar hon en del råd som hon vill dela med sig av efter samråd med Conservation and Land Management i Perth: Nattkörning: kör antingen väldigt långsamt eller strunta i att köra överhuvudtaget! När du möter en känguru - släck ljuset och stanna bilen. Om du kör på ett djur som skadas svårt, bör du antingen kontakta närmaste djurklinik eller nationalpark - eller själv avliva djuret.

Många som har kört i Australien kan ledsnamt konstatera att man vid vissa körsträckor ser många påkörda djur i vägkanten. De allra flesta djuren är

pungdjur. Detta innebär att många nyfödda djur kan "gömma sig" i sin avlidna mammas pung. Så, även om det känns obehagligt, titta efter vid en olycka om det möjligen kan finnas en liten "baby" som du kan rädda. Skulle så vara fallet - håll den intill kroppen så att den får den livsviktiga värmen och bege dig till närmaste veterinär. Det brukar finnas en djurklinik i de flesta städer och dessa vet bäst hur man ska vårda föräldralösa djurbarn.

Robert Kandell - Vänskapsföreningens skribent

Roberts naturspalt är numera ett stående inslag i NEWSletter.

Författaren Robert Kandell är 22 år och jobbar till vardags som revisitör på SVT Växjö, men hans stora intresse är att fotografera. Trots sin unga ålder har han hunnit med tre resor till Australien, och har då fått sitt lystmäte tillfredsställt vad gäller hans andra stora passion, nämligen spindlar, ödlor och andra gulliga djur.

Förutom att han skriver naturspalten har Robert också hållit föredrag och visat sina fina diabilder på Vänskapsföreningens informationsmöten. Just nu hittar han nya naturmotiv bland ormbunkar och kiwifåglar på Nya Zeeland, men sedan kommer han tillbaka och håller fler föredrag för Vänskapsföreningens medlemmar - för detaljer se sidan 3! I nästa nummer kan du läsa mer om Robert och hans resor i en intervju.

Roberts naturspalt Dingon

Alldeles lugn breder oceanen ut sig under mig. Det första gryningsljuset letar sig ner från himlen. Delfinerna simmar sorgglöst omkring i små grupper och en och annan tigerhaj sveper utmed land i jakt på föda. En helt vanlig men underbar morgon på Fraser Island. När solen hunnit högt upp på himlen börjar jag vandra utmed den kilometerlånga stranden. Omedelbart får jag sällskap av två mycket nyfikna men inte särskilt uppfostrade vildar, dingos. De ser ut som hundar och beter sig som hundar när de leker där på stranden. Ibland jagar de mig, ibland jagar jag dem, ibland vet jag inte om de leker eller om jag är lunchen. De är 110-140 cm långa och väger 10-25 kg, stora nog att vara skräckinjagande i sina vilda upptåg, men ofarliga. Dingos är precis som hundar lättlärd och på Fraser Island har de lärt sig att människor brukar bära med sig mat. De är väldigt fräcka.

Två unga dingos leker

Stänger man inte in maten ordentligt i bilen packar de lätt upp en picknickkorg eller en kyllåda utan att skämmas. Dingons normala föda är allt från insekter till vattenbufflar och tamboskap. Modern boskapsuppfödning med vattenanläggningar har lett till att dingon ökat i antal, vilket i sin tur lett till problem. Bland uppfödare är dingon hatad och många försök att utrota den har gjorts. Nuförtiden är dock det största hotet mot dingon att den förökar sig med tamhundar, vilket förändrar dess naturliga gener och leder till att arten till slut försvinner. Vill man se dingos är Fraser Island utanför Australiens östkust ett hett tips, en helt sagolik plats dessutom. Annars kan man stöta på dem lite överallt, säkrast i närheten av bebyggelse på landsbygden. Dingon är ett utpräglat rovdjur - gå inte för nära och mata dem inte!

Text & foto: Robert Kandell

Brev från Sydney

1998 välkomnades festligt i Sydney, precis som brukligt. Fyrverkerierna var i år större och mer påkostade än någonsin. De är verkligen sevärda. När man sitter på picknickfilten i en park vid Sydneys hamn och skålar i champagne samtidigt som man beskådar det otroliga ljusspelet på himlen, då kan inte livet vara mycket bättre. Fyrverkerierna går inte av stapeln vid midnatt, utan vid den mer barnvänliga tidpunkten 21.00. Vi skålade Gott Nytt År tre timmar för tidigt, men gjorde gladeligen om det vid midnatt också.

I början på ett år måste man summera året som gått. Enligt massmedierna var det mest omdiskuterade ämnet under 1997 urinvånarnas rättsanspråk på mark. Efter drygt 200 år har tidpunkten nu kommit när "nybyggarna" måste erkänna att Australien inte var öde när européerna steg i land. Det är fortfarande bara drygt 30 år sedan Australiens urinvånare blev jämställda med övriga befolkningen i lagen. En del har hänt sedan dess, men att jämställdheten är dålig framgår lätt av statistik kring t ex hälsa, spädbarnsdödlighet, arbetslöshet, inkomst och fångvård. Debatten kring markrättigheter handlar om vilken typ av mark urinvånarna kan hävda äganderätt till, villkor för äganderätt och finansiell ersättning. Kravet för att kunna hävda markrättigheter är att stammen med urinvånare oavbrutet visat samhörighet med och nyttjat marken t ex genom jakt, fiske eller som plats för ceremoniella festligheter.

Mabo-fallet i Högsta domstolen 1992 var en stor händelse i Australiens juridiska historia. Domen fastställde att Australien inte var obebott när de första engelsmännen anlände och att urinvånarnas äganderätt måste respekteras. Resultatet av just Mabofallet var att urinvånarna kan hävda äganderätt till offentlig obrukad mark. Det stod då också klart att urinvånarna inte kan hävda äganderätt till privatägd mark. Oklart var dock fortfarande vad som gällde för mark som arrenderats från staten för gruvgrott och betesmark.

Oklarheterna är inte några petitesser eftersom 42% av Australiens areal ligger under sådana arrendekontrakt. Det gäller framförallt områden i Australiens glesbefolkade inre, där ett arrende kan gälla hundratusentals hektar betesmark. Farmarna har sett sina arrenden som uteslutande bruksrättigheter.

bevisa oavbruten samhörighet med marken. Och varifrån ska pengarna komma i de fall det blir frågan om att betala ut ersättning? Ämnet blir troligen det mest omdebatterade 1998 också. Vi har haft en fin och het sommar. Själv har jag varit på stranden mer än på många år, och det var härligt. Att sitta

säkra området med röd-gula flaggor. Surfklubbar och livvakter har uttalat sig och sagt hur frustrerade de blir när badgäster helt struntar i deras varningar och ger sig ut i farligt vatten. Så kom till Australien och njut av våra fina stränder, men bada mellan flaggorna! Högsommaren slutar med Australiens

nationaldag, 26 januari. Den firas till minne av James Cooks landstigning i Botany Bay år 1770. Egentligen kan man nog inte påstå att australierna är särskilt patriotiska, men en helgdag tackar man inte nej till. De flesta ser dagen som ytterligare en chans att åka och bada, ha picknick eller bjuda in vänner till BBQ. Om man vill fira lite mer festligt gör man klokt i att bege sig till Sydneys hamn där mycket händer. Det är kappsegling, kappkörning mellan färjor, konserter, jippon och fyrverkerier. De mer officiella ceremonierna består bl a av utdelning av medaljer och medborgarceremonier. Jag skulle själv gärna vilja vara med om en medborgarceremoni då Australiens

Nyårsafton med fyrverkerier över Sydney Harbour Bridge. (Foto: ATC)

Nästa viktiga dom från Högsta domstolen kom i december 1996, det s k Wikfallet. Enligt den domen kan både urinvånare och arrendatorer ha markrättigheter till samma mark. Här blir tolkningsfrågorna svåra trots att domen också fastslår att vid motstridiga anspråk har betesarrenden överhanden. Farmarna och gruvägarna ser detta som ett hot mot sina arrendekontrakt. Regeringen och premiärminister John Howard har försökt lösa problem och oklarheter med en 10-punktsplan. De har förgäves försökt driva planen genom parlamentet. Regeringen kommer nu att göra ett nytt försök med 10-punktsplanen och säger att de ska utlysa nyval senare i år om den inte går igenom. Problemen är svårlösta och debatten får lätt rasistiska tongångar. Enligt rasdiskrimineringslagen från 1975 måste urinvånarna behandlas likvärdigt med andra. Därmed måste också deras rättsanspråk behandlas likvärdigt med övriga befolkningens markanspråk. Problemet är att den europeiska befolkningen har papper och kontrakt att komma och vifta med medan urinvånarna ska försöka

hemma i huset när det är 40 grader är outhärdligt, men på stranden känns det bättre. Ett hett diskussionsämne i somras var faran med att bada vid havsstränderna. Och faran gällde INTE hajar utan undervattensströmmar. Mig veterligen blev ingen uppäten av en haj, däremot drucknade drygt 30 badande under december och januari, betydligt mer än på många år. Ingen vet egentligen varför antalet ökade så drastiskt i år, men det är värt att notera att samtliga offer var utländska turister eller australier som bor mer än fem mil från kusten. Att bada i havet vid Australiens fina stränder behöver inte alls vara farligt, bara man ser till att bada mellan de röd-gula flaggorna. Alla större stränder bevakas av livvakter. De flesta av dessa gör det frivilligt. De är medlemmar av surfklubbar och tillbringar en stor del av sin tid på stranden. Varje dag sätter livvakterna upp flaggorna vid det säkraste området på stranden, och där finns också vakterna med sin räddningsutrustning. De gör tusentals uttryckningar och deras insats är beundransvärd. Samtliga 30 drunkningsoffer badade långt ifrån det

nya medborgare får svärja en ed till sitt nya fosterland och hälsas välkomna som australiska medborgare. Fast jag lär nog inte få vara med om något sådant för svensk lagstiftning låter mig inte ha dubbelt medborgarskap och jag vill inte överge mitt svenska medborgarskap. Jag är ju trots allt svensk även fast jag bor på andra sidan jordklotet!

Eva White

MAKE YOUR OWN TRACKS

Nya Zeeland & Australien

Planerar du en resa Down Under på 2 hjul, kontakta oss. Prisvärd uthyrning av MC och garanterad Bay Back. Svensk personal med lång branschvana hjälper dig med tips och planering. Beställ vår broschyr i dag. Tel/fax: 0370-49291

Box 2038, 331 02 Värnamo
e-mail: jan.cherek@swipnet.se
<http://home3.swipnet.se/~w-38895>

Sola och bada säkert längs Queenslands kust

Säkert att bada
mellan flaggorna

Fara, gå inte i
vattnet

Försiktighet

Säkert att bada
(vid flaggorna)

Badförbud

Surfing tillåtet

Den omedelbara risken från UV-strålarna är solbränna, men på lång sikt kan detta orsaka hudcancer. Australien är det land som har flest personer med hudcancer i världen.

Två av tre australiensare utvecklar någon form av hudcancer i livet och varje år dör ca 1000 av denna sjukdom.

Därför bör man vara extra försiktig när man slår sig ner på Australiens härliga badstränder. Solen behöver inte kännas speciellt varm för att skada din hud. En dag i juni kan alltså vara minst lika farlig som en varm sommardag i februari. Helst ska man försöka undvika solen från kl 10 till 14 under dagen.

Så njut av solen och de underbara stränderna, men kom ihåg att använda solkräm och ev T-shirt om du har extra känslig hud.

Från november till maj förekommer det livsfarliga maneter, stingers eller box-jellyfish, längs kusten norr om stenbockens vändkrets. Deras trådar innehåller ett gift som snabbt tränger in i blodet och förlamar hjärtat på några minuter.

Att bli bränd är mycket smärtsamt och faran att man faktiskt dör är stor. Överlever man de första fem minuterna är chansen dock stor att man

klarar sig. Skyltar på stränderna varnar för dessa maneter, som förekommer längs fastlandet och inte ute på öarna.

Livräddarna på stranden är till för att hjälpa, så tveka inte att fråga om du är osäker. Skulle du drabbas av kramp, panik eller dras med ut av de starka strömmarna, sträck upp en hand så kommer livräddarna till undsättning.

Tänk dock på att bada på säkert område, dvs där flaggor finns utsatta. Ovan kan du se var de olika flaggorna betyder.

Text: Karin Ek

Livräddarna gör sig klara. Arkivfoto.

Australien och Nya Zeeland i fokus på TUR-mässan

På årets rese-mässa i Göteborg, TUR 98, sätter vi Australien och Nya Zeeland i fokus. Förutom att vi finns vid montern, redo att svara på alla slags frågor om länderna Down Under, ordnar vi också föredrag med bildvisning i Broström-salen. Det blir ett gyllene tillfälle för mässbesökarna att lämna folkvimmel och göra en snabbvisit till Australien och Nya Zeeland.

Tid: Lördagen den 21 mars, kl 10.00, 11.30, 13.00, 14.30, 16.00 och 17.30

Plats: Svenska Mässan, Broström-salen, konferensavdelningen, plan 2.

Alla är varmt välkomna!

Reskompisar mm

Är en manlig 50-talist som planerar en resa till Australien i oktober 98, ca 6-8 veckor. Mest intresserad av Northern Territory och Western Australia. Har du liknande planer och vill ha sällskap för t ex gemensam bilhyra så hör av dig. Svar till: "Naturupplevelser".

Är en 21-årig tjej som planerar att åka till Sydney i februari 98. Vill gärna komma i kontakt med andra svenskar som också kommer att befinna sig i Sydney feb-juli.

Vi ses på Dotti! Ida Prytz, Norregatan 4a, 296 31 Åhus.

Australien nästa... Jag hoppas inom några år kunna flytta till Darwin med min 11-åriga dotter och vill gärna komma i kontakt med f d nordbor eller andra i området. Självt är jag sjuksköterska och vill veta mer om landet och arbetsmöjligheter. Min dotter vill ha brevkompisar att skriva till på svenska eller engelska. Lena Moback, Torkils väg 45G, 791 52 Falun.

BLUNDSTONE STÖVLAR - FRAMTIDENS FOTFÄSTE™

www.downunder.dk/blundstone

Distributör - Scantas +45 62 20 95 55

Hälsa och sjukdom down under

Av Australiens cirka 30 000 läkare - en läkare per 475 invånare - arbetar 2/3 i allmän praktik och en fjärdedel av dessa har en formell specialistutbildning. Många av läkarna har gått sin utbildning utomlands och en stor del av dem är läkare för immigranter från deras respektive hemland. En femtedel av invånarna är inte födda i Australien utan har invandrat från Storbritannien, Irland och övriga Europa. Melbourne är exempelvis den tredje största staden i världen med tanke på antalet grekisktalande invånare. Omkring en miljon av Australiens invånare är invandrare från Asien, Mellanöstern och Stillahavsöarna. Japanska, liksom kinesiska, är på väg att bli det viktigaste främmande språket i skolorna. Många "kiwis" har flyttat till Australien p g a att lönerna är högre än i Nya Zeeland. Utgifterna till vårdsektorn utgör omkring 8% av bruttonationalprodukten.

Ekonomi

Alla som har en årsinkomst på över 10000 australiska dollar (en australisk dollar motsvarar ca 5 svenska kronor) betalar 1,25% av skatten till en försäkringspott, Medicare, som täcker avgifter för besök hos en läkare, inläggning på offentligt sjukhus och en del av utgifterna för medicin. Hos läkaren betalar man antingen ingenting eller fullt pris som man sedermera till 75% får ersatt av Medicare. Omkring hälften av befolkningen täcks inte av Medicare.

Sjukhusen

Det finns omkring fem akuta sjukhus-sängar per tusen invånare, därav omkring 1/5 på privatsjukhus. Genomsnittsbetalningen är omkring 66% varav den största delen återfinns på offentliga sjukhus. Flera försäkringsbolag står bakom de privata sjukförsäkringarna. Den främsta anledningen till att australierna tecknar privata sjukförsäkringar är möjligheten att snabbare kunna få hjälp i de fall man behöver opereras. Operationsköerna är nämligen långa vid de offentliga sjukhusen och om man inte är i behov av ett akut ingrepp hamnar man sist i kön. Behandlingen på "Public hospitals" är gratis vilket även innefattar besök på vårdcentraler enligt läkares rekommendation.

Flying Doctors

Det finns ett välutvecklat hälsovårdssystem även för de invånare som bor flera hundra kilometer från närmsta stad, nämligen Royal Flying Doctor Service of Australia.

Organisationen startades 1928 av prästen John Flynn och finns nu i hela Australien i form av ett antal flygplatser och flygplan med läkare och sjuk-

istället fick ägna sig åt en form av krigstjänstgöring. Alla soldater fick en flaska med den antiseptiska oljan som skulle ingå i deras utrustning till medicinsk behandling av sår och insektsbett samt även för att minska risken för att utveckla olika typer av infektioner. Som bekant har det under senare år utvecklats olika preparat med oljan som utgångspunkt för behandling av olika hudåkommor.

Steen Boye Jorsal övervakar tea tree-skörden på plantagen. Foto: Erik Münster

sköterskor. Personalen rycker ut vid akuta fall och besöker med jämna mellanrum samtliga avlägsna byar för att genomföra regelrätta läkarundersökningar av invånarna. Organisationens ekonomi är emellertid vacklande eftersom den baseras på privat välgörenhet.

Alternativ medicin - Tea Tree Oil.

I Australien har man under många år framgångsrikt använt sig av vad man i dag kallar alternativ medicin. En utav dessa mediciner har registrerats i den brittiska "Pharmaceutical Codex". Utgångspunkten är det australiska teträdet (Malaleuca alternifolia), vars bark och olja anses ha en antiseptisk verkan. Redan för flera hundra år sedan använde den lokala aboriginska stammen Bundjalung i östra Australien teträdets produkter till att badda sår. Teträdet fick sitt namn av kapten Cooks besättning som använde bladen som krydda och för att tillaga te. Det ökade intresset för oljan, som nu utvinns på speciella plantager, avbröts abrupt under andra världskriget. Den australiska krigskåren lade då beslag på hela produktionen av "Tea Tree Oil", vilket medförde att de anställda på plantagerna

Från Australien till Skandinavien

En dansk, Steen Boye Jorsal, styr exporten av teatree-oljan till Europa från Australian Bodycares huvudkontor på Queenslands guldskust. Plantagen med tusentals träd och där oljan utvinns, ligger ett par timmars körväg söder om Lisore, NSW. Plantagen utmärker sig genom att vara den enda i vilken man generellt använder sig av

ekologiska principer. Man avstår exempelvis helt och hållet från att använda ogräsbekämpningsmedel. Istället ombesörjer en fårflock den nödvändiga "ogrärensningen", vilket visserligen tar mer tid och är mer kostnadskrävande, men accepteras på grund av det miljövänliga ändamålet. Skandinaver som är intresserade av att besöka plantagen ombedes att kontakta Vännsföreningen för ytterligare upplysningar.

Temaafon om aboriginer

Skulle du vilja göra en resa tillbaka i tiden och besöka heliga platser med sällskap av Australiens urinvånare, aboriginerna? Skulle du vilja få en inblick i deras alldeles unika livsstil som enbart de själva har präglat utan någon som helst påverkan av andra kulturer?

Isåfall har du ett utmärkt tillfälle den

31 mars 1998 kl. 20.00 i

Medborgarhuset,

Ljunglöfska salen, Stockholm.

Lotten Odh berättar denna afton om sina starka upplevelser ifrån sin tid tillsammans med en aboriginstam i New South Wales - en tid som kan komma att innebära starka upplevelser även för andra människor.

Lotten fick nämligen tillåtelse att invitera sitt folk, dvs svenskar, till aboriginerstammen för att leva tillsammans med dem under några dagar. Denna temaafon är med andra ord upptakten till en resa som Lotten kommer att genomföra senare i höst. Du är välkommen att delta! Och även om du inte är intresserad av att följa med på resan, utlovar vi en synnerligen intressant afton med berättelser, bilder och aboriginsk atmosfär.

Välkommen!

Obs! Begränsat antal platser. Förhandsanmäl dig gärna.

Bilar till salu i Australien

Stationscars och campervans säljes av danskar i Brisbane, Australien. Bilarna är nybesiktigade och körklara. Vi hämtar gärna upp i Brisbane.

För fler upplysningar kontakta:

Per & Helle Hansen, 374 Highlands Rd,

Eudio QLD 4554, Australien, Tel/Fax +61 7 547 892 36.

Nytt från servicekontoret i Sydney

Fler och fler av våra medlemmar hittar in på servicekontoret i Sydney hos Travellers Contact Point, där danska Tanja och alla de övriga anställda står till tjänst med goda råd och tips. Vill du träffa andra - kanske att ha sällskap med på resan eller bara för att ta en fika tillsammans - är chanserna goda på servicekontoret. Kom in och kolla anslagstavlor. Det är många som söker reskompisar. Här berättar Tanja lite om vad hon och de andra på TCP kan hjälpa till med:

Efterhand har många köpt det särskilda postpaket, Travellers Mail Service, som gäller ett år och erbjuds Vänskapsföre-

ningens medlemmar till ett fördelaktigt pris. Om du inte vet var i Australien du kommer att befinna dig, kan du använda servicekontoret som postadress. Vi sörjer för att skicka den post till dig. Du behöver bara meddela vilken adress i Sverige måste du lämna ett frankerat kuvert hos oss. Likaså kostar det extra om det rör sig om paket (AU\$ 5,30 för paket upp till 250 g och AU\$ 6,30 för 500 g). Dessutom kan vi ta emot besked och/eller fax från din familj eller vänner. Har du lust att „prata“ med dem där hemma lite oftare kan du skaffa mailpaketet utökat med en e-mailadress. Mailpaketet kostar 200 kr för 12 månader (235 kr med e-mailadress). Det ska beställas genom Vänskapsföreningen före avresan från Sverige.

För att spara tid både för dig och oss ska det nämnas att vi tyvärr inte kan ändra din biljett. I en sådan situation ska du kontakta ditt flygbolag direkt. Vi kan dock hjälpa dig att hitta det berörda flygbolagets adress och telefonnummer.

Kom ihåg att du alltid är mycket välkommen att titta in till oss på servicekontoret om du har frågor, vill läsa svenska nyheter, se vad som händer i de svenska föreningarna eller Svenska kyrkan, eller om du bara vill träffa andra människor på resande fot.

Vi ses i Sydney!
Vänliga hälsningar Tanja och alla de övriga anställda hos
Travellers Contact Point i Sydney

Ungdomar från ursprungsfolken möts

Indigenous Youth Conference, en konferens ordnad av och för ungdomar som tillhör en inhemsk minoritetsbefolkning, arrangerades första gången 1992 av indianer i Quebec, Kanada. Sedan dess har australiska aboriginer, sydamerikanska indianer och samer från Sverige, Norge, Finland och Ryssland stått som värdar för konferensen. I mars i år hälsas ursprungsfolk från världens alla hörn välkomna av maoriska ungdomar i Waitangi på Nya Zeelands nordö. Platsen Waitangi har en symbolisk be-

tydelse: Det var här traktatet mellan den brittiska kronan och 45 maorihövdingar upprättades den 6 februari 1840. Waitangitraktatet skulle säkra maoriernas rättigheter till land och vatten mot att de accepterade brittisk överhöghet.

Målet för denna den 5:e konferensen för World Indigenous Youth är bland annat att finna lösningar på de problem framtida representanter för världens ursprungsfolk kan komma att ställas inför. Det är ämnen som t ex medbe-

stämmanderätt, möjligheter att starta egna verksamheter inom eko-turism, ekonomisk trygghet och välfärd, bevarandet av språk och traditioner.

I en större kontext vill man också förena ungdomar från ursprungsfolk över hela världen, stödja varandra och utbyta erfarenheter och information. Maoriungdomarna från Aotearoa får dessutom tillfälle att visa upp sin egen kultur genom uppvisningar av traditionella ceremonier, matlagning, sång och dans.

**Ja tack, jag vill gärna
att ni skickar mig**

- ☐ Vänskapsföreningens reseprogram 98/99 *
- ☐ Vänskapsföreningens nya språkskoleprogram

Namn: _____

Adress: _____

**Scandinavian Australian
New Zealand Friendship
Association**
Kastellgatan 17, Box 7124
402 33 Göteborg

* Reseprogrammet förväntas vara klart i slutet på mars.
Vi skickar det till dig så snart som möjligt.

När Sydney är första anhalt

Planerar du att börja din resa med att samla upplevelser i Sydney kan vi ge många olika förslag på övernattningsmöjligheter - allt från lyxhotell till vandrarhem.

Vandrarhemmet YMCA är exempelvis ett utmärkt alternativ som dessutom finns inbakat i det ankomstpaket som vi erbjuder i Sydney. Detta innebär att du blir hämtad på flygplatsen och får skjuts till YMCA - en färd som blir till en sightseeingtur. Du får en god uppfattning om var olika ställen ligger. Ankomstpaketet innehåller också en rundtur i hamnen, ett "Sydneypaket"

med information om staden, telefonkort, specialpriser på bagagebevaring och postservice. Skall du vara hemifrån en längre tid är denna postservice synnerligen ändamålsenlig. Du får ett eget postlådenummer och kan hämta din post bl a på vårt servicekontor i Sydney, eller kan du få posten vidarebefordrad till de städer du besöker under din resa. Utöver allt detta får du två övernattningar i delat dubbelrum med frukost för **AUS\$ 175**. Extra natt i dubbelrum kostar **AUS\$ 50**/person.

El-Alamein-fontänen i Kings Cross, Sydney. Arkivfoto

Köp bil och kör iväg

Lars Poulsen från Vänskapsföreningen har precis kommit hem efter fem månader i bl a Australien. Han ger följande råd som kan vara bra att ha med sig på vägen när man skall köpa bil:

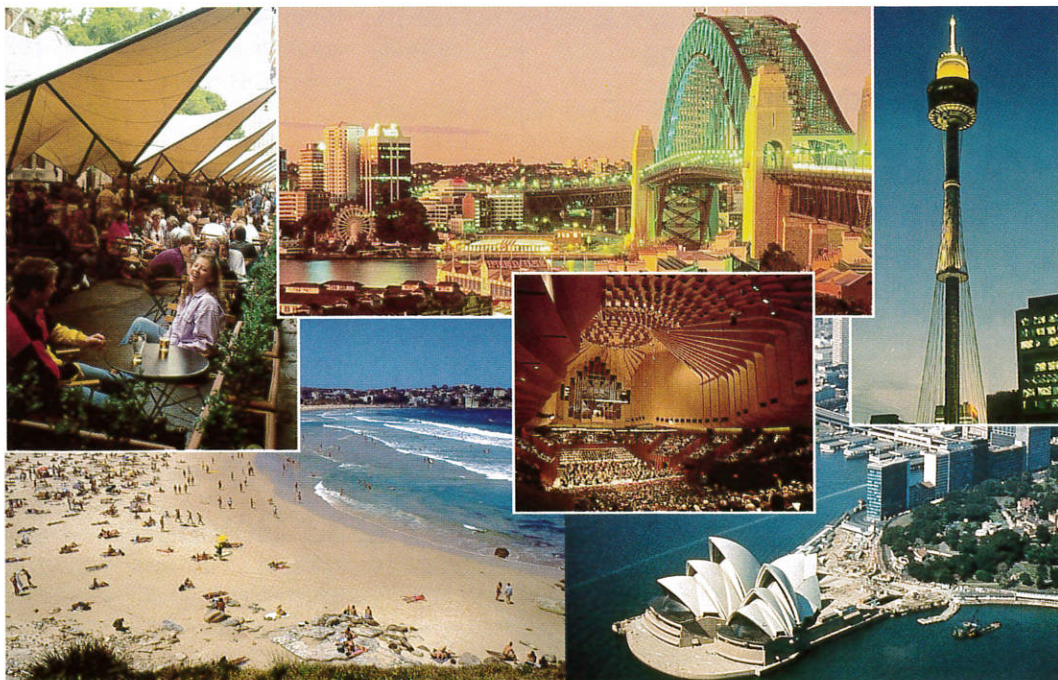
Har du planer på att köpa bil i Sydney, bör du så fort som möjligt försöka sluta upp med att besöka organiserade bilhandlare som är beredda att sälja sin mor till högstbjudande. De flesta "backpackers" väljer att köpa sin bil i Kings Cross Car Market som ligger i närheten av El-Alamein-fontänen i den livliga och färgsprakande stadsdelen Kings Cross. Här hittar du bilar i alla de sorter. Mest sålda bil är dock Ford Falcon stationcars och "vans" som är lättast att få tag i reservdelar till.

Hittar du en bil som är intressant, rekommenderar jag att du får en "pre purchase inspection" som objektivt berättar om bilens tillstånd. De anställda i P-huset, där bilmarknaden håller till, hjälper gärna till med att anvisa en mekaniker. Efter köpet hjälper de också till med allt pappersarbete i samband med ägarskifte, försäkringar m m. Vill du sälja bilen igen i en annan stat är det enklast om du köper en bil som är registrerad i South Australia eller Western Australia.

Tänk på att det kan ta lång tid att få bilen såld. Jag blev inte av med min bil förrän efter tio dagar - men jag blev duktig på att spela bordtennis...

Kom ihåg i Sydney

- ✓ Darling Harbour
- ✓ Red & Blue Explorer-bussen
- ✓ Manly Beach
- ✓ Powerhouse Museum
- ✓ Den Olympiska staden
- ✓ Kings Cross
- ✓ Queen Victoria Building
- ✓ The Rocks
- ✓ Taronga Zoo
- ✓ Palm Beach
- ✓ Bondi Beach
- ✓ Harbour Cruise

Ytterst till vänster: Avkoppling utomhus i "The Rocks". Överst i mitten: Sydney Harbour Bridge "by night". Längst till höger: Sydney Tower med den roterande restaurangen i toppen. Nederst till vänster: Bondi Beach är mycket populärt också bland australiensarna. I mitten: Det är en stor upplevelse att se Operahuset, även inifrån... Nederst till höger: Operahuset, sett ovanifrån.

Har du betalat din medlemsavgift för 1998? Gör det nu, så du inte missar något nummer av NEWSletter! Du betalar genom att sätta in 75 kr för enskild medlem eller 100 kr för hushåll på Vänskapsföreningens postgironr 54 81 31-2. Glöm inte att uppge ditt medlemsnummer också om du redan är medlem.

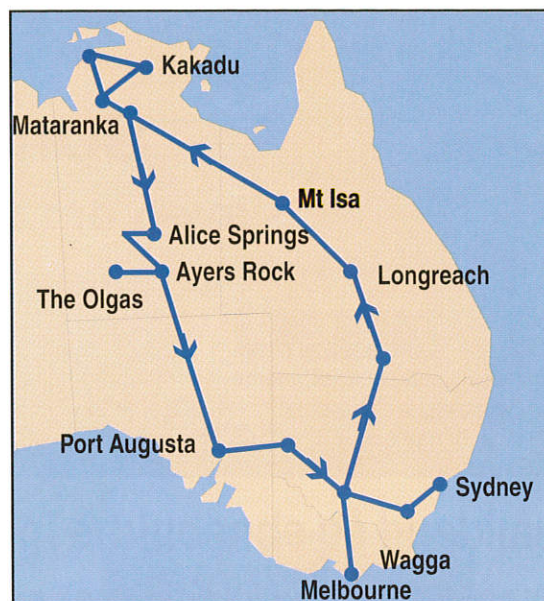
RING TILL VÄNSKAPSFÖRENINGENS RESEAVDELNING I GÖTEBORG 031-774 00 75

Bort från allmän väg

Swagman Tours är specialister på safariturer och anordnar turer i stort sett hela Australien. En alldeles speciell tur är 23-dagarsturen Kakadu och Red Centre. Du utgår från Melbourne och när du efter de 23 dagarna når Sydney, har du inte enbart sett det man "ska" se utan även åkt igenom områden som är helt orörda av civilisationen. Du kommer med andra ord att uppleva "the real outback". Från Melbourne finns också turer som går till Wagga och Longreach. I denna lilla stad, som är centrum för områdets får- och kviguppfödning, ligger

Stockmans Hall of Fame och Outback Heritage Center som visar Australiens historia. Turen fortsätter till Mt. Isa och Kakadu National Park, som ger dig tillfälle att åka båt och se fåglar och krokodiler. Litchfield National park ger ännu en stor naturupplevelse och efter att ha upplevt atmosfären på "the top end", går turen vidare till den röda öknen.

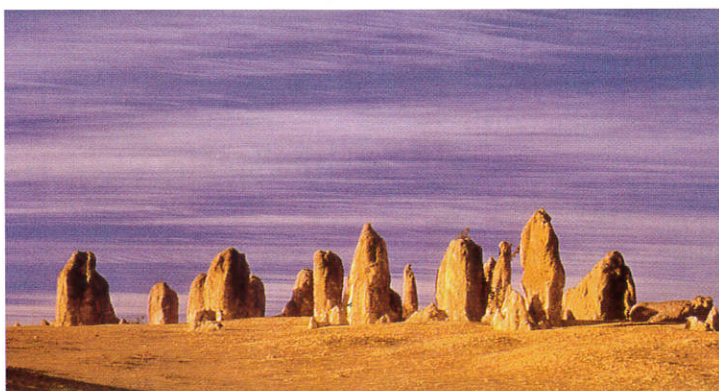
Turen kostar **AUS 1 990** och inkluderar övernattni-
ning i tvåmannatält, transport, inträdesavgifter
och nästan alla måltider. Vi skickar dig gärna
det engelska programmet.

Action & Äventyr

Har du lust att leka turist på ett annorlunda vis, kan vi rekommendera en Connection Plus-tur.

Connection är känt för sina välplanerade turer riktade mot 18-35-åringar. De mest spännande upplevelserna är de man själv tar aktiv del i. Connection Plus är för dig som är "young at heart". Alla de kända sevärdheterna kryddas med annorlunda upplevelser, t ex river rafting, paragliding, bungy jump och ballong-flygning. Ring efter programmet om du har lust att uppleva något extra.

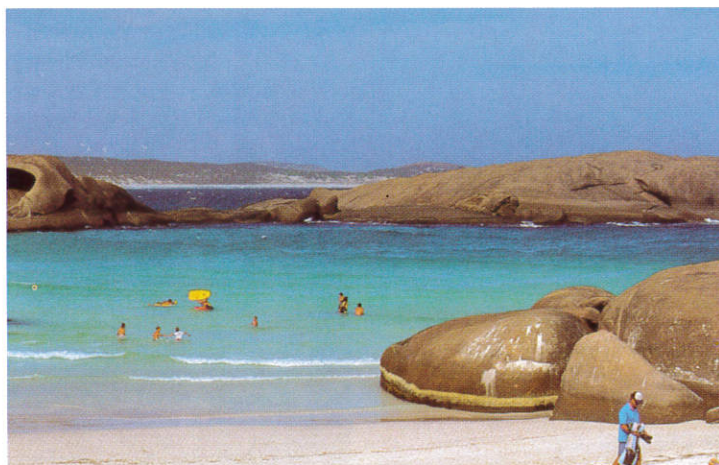

Mer för pengarna

Följer du med på en busstur med Australian Pacific Tours får du en del fina förmåner. De erbjuder

- GRATIS transfer till/från flygplatsen om du skall delta i en tur om minst fyra dagar
- GRATIS sovsäckar till camping-turerna.
- Möjligheten att kombinera camping-övernattni-
ning med övernattni-
ng på hotell (mot tillägg).

Om du reser ensam kan du beställa ett halvt dubbelrum, vilket innebär att du får dela rum med en annan person av samma kön. Du behöver endast betala tillägg om du beställer ett enkelrum. De flesta måltider är inkluderade i turen. Oftast får du själv välja på vilken restaurang du vill äta.

Nära naturen

AAT Kings har ett stort urval av safariturer och har just nu introducerat en ny tur där man beger sig lite längre ut i den röda öknen på en mindre fyrahjulsdriven buss. Vi kan rekommendera en tredagarstur från Ayers Rock till Alice Springs, som inkluderar Uluru National Park. Efter en natt under stjärnorna kan du bestiga Ayers Rock alltmedan solen stiger upp, eller kan du studera de många aboriginiska målningarna på Ayers Rock. Du kommer också till Kings Canyon, som är den största och längsta klippan i hela området. Avgångar varje onsdag. Turen kostar **AUS 550**.

Australien runt

Våra rundresor med svensk reseledare är mycket efterfrågade, varför vi arrangerar ännu en spännande drömresa. Denna äger rum den 16/10 till 8/11 1998 och kommer att innefatta Australiens mest spännande områden. Färden går via Singapore till Perth i Western Australia. I oktober står de vilda blommor i sin fulla prakt i nationalparkerna, men klippformationerna imponerar också, t ex the Pinnacles och Wave Rock. Vidare till den röda öknen, där du får uppleva den australiska vildmarken och urbefolkningen. Nästa anhalt är Cairns i Queensland som lockar med sol och sommar året runt. Du kommer att besöka Cape Tribulation National Park och Daintree River, som är en av de få oberörda regnskogsfloderna, samt naturligtvis det Stora Barriärrevet. De sista dagarna på resan tillbringar du i Sydney. Drömresan kostar

35 800 kronor per person i dubbelrum.

Ring efter vårt specialprogram som innehåller mer detaljerade upplysningar.

Australien runt

RING TILL VÄNSKAPSFÖRENINGENS RESEAVDELNING I GÖTEBORG 031-774 00 75

Det nyzeeländ

Sommar på nordön

- även om det är vinter på Nya Zeeland

Whangarei

Strax norr om staden ligger Whangarei Falls, vars vattenfall vi varmt rekommenderar att beskåda!

Cape Reinga

Detta är den nordligaste punkten på Nya Zeeland och här möter Stilla Havet det Tasmanska havet. Maorifolket kom från Hawaiki via Cook Islands och Stilla havet till Nya Zeeland. När en maori dör, lösgör sig själen (wairua) från kroppen och flyger ut över Cape Reinga hem till Hawaiki (som inte skall förväxlas med Hawaii). Eftersom själarna flyger över på Cape Reingas spets, blommar trädet aldrig. Pohutatawa-trädet är det nyzeeländska "jul-trädet" som blommar varje år i december månad.

Bay of Islands

Detta är nyzeeländarnas semesterparadis och under denna tid på året får du dela området med många många andra. Njut av livet på en av de underbara stränderna eller åk med på en båtutture i bukten och upplev alla de vackra smultronställena.

Enligt kalendrarna är det vinter på Nya Zeeland men du kan med fördel planera din sommarsemester på nordön i juni, juli eller augusti. Då är klimatet nämligen "somrigt" och riktigt behagligt. Nya Zeeland är ett utmärkt alternativ om du vill resa runt i bil eller husbil. I vårt kör-själv-program finns många förslag på körsträckor som tar dig runt till alla de sevärdheter du inte får missa!

Waipoura Kauri Forest

Hälsa på "Skogens Konung" - ett mer än 1 200 år gammalt träd som är 52 meter högt och 13 meter i omkrets. Fem minuters promenadväg från Turistbyrån, vid Waipoura River ligger en mycket enkel campingplats med stugor. Här finns varken kiosk eller personal, så pengarna för övernattnin lägger man i en påse.

• Auckland

Ninety Mile Beach

Riktigt så lång är inte stranden, men den är iallafall imponerande med upp till 150 höga sanddynor.

Hole in the Rock

Flera båtutture går till Hole in the rock och vid gynnsam väderlek åker man igenom hålet i klippan.

Karekare

En smal och slingrig väg leder ner till den säregna stranden vid Karekare. Små sandtorn sticker upp ur stranden, som för övrigt är helt svart. När solen är framme bör man ha skor på fötterna för att inte bränna sig. På denna strand spelades "The Piano" in.

RING TILL VÄNSKAPSFÖRENINGENS RESEAVDELNING I GÖTEBORG 031-774 00 75

ska paradiset

På skidor i Southern Alps

Har du lust att möta nya utmaningar på skidor? Då kanske du ska sikta in dig på Southern Alps - bergskedjan som sträcker sig över hela sydön. I närheten av Queenstown ligger två mycket kända skidorter: the Remarkables och Coronet Peak. Det går bus-sar från Queenstown till båda skidorterna. Liftkortet kostar från NZ\$ 55-58 per dag. Skidutrustning kan du hyra. Skidsäsongen på Nya Zeeland pågår från juni till oktober. Ring och få fler upplysningar om dessa samt andra skidorter på Nya Zeeland.

Nya Zeeland

med reseledare från norr till söder

Från den 26/11 - 17/12 ska vi arrangera en rundresa med svensk reseledare. Resan kommer att ge en lång rad naturupplevelser - från palmer och sandstränder på nordön till snöklädda berg och glaciärer på sydön. Resenärerna får även delta i den Svenska Föreningens midsommarfest. Resan börjar med sightseeing i Auckland och fortsätter till Bay of Islands, Waitomogrottorna samt Rotorua. Härifrån

flyger man till Christchurch på sydön - och därmed till en helt annan typ av upplevelser. På västkusten har naturen skapat de mest fanyastiska klippformationer, men frågan är om de kan mäta sig med Fiordland National Park, där båtturen på Milford Sound säkerligen kommer att bli en av resans absoluta höjdpunkter. I specialprogrammet kan du läsa vidare om resan och vad som händer dag för dag.

Flyg med SAS och Air New Zealand

- få medlemsrabatt

SAS/Air New Zealand flyger till Auckland, Christchurch och Wellington. Biljetten kostar endast 9 100 kr t/r och därtill får du 500 kronors rabatt på hotellövernattning, bussturer, hyra av bil eller husbil m m.

Förmånligt erbjudande på husbilar

Under perioden 1 mars till den 31 oktober har Maui ett extra förmånligt erbjudande till Vänskapsföreningens medlemmar. Under denna period kan du hyra en husbil till 20% rabatt, om resan påbörjas i Christchurch och avslutas i Auckland samt innefattar minst fem hyrdagar. Som prisexempel

kan vi nämna Spirit 2, som rymmer två vuxna, för NZ\$ 60 per dag (exkl. försäkringar). Spirit 4, som rymmer fyra vuxna, kostar NZ\$ 88 per dag (exkl. försäkringar).

Maui har fem olika storlekar på husbilar - ring så får du veta mer om dessa förmånliga erbjudanden.

Gratis färjebiljett

Maui har även ett fint erbjudande till dig som hyr bil i Christchurch och lämnar den i Auckland. Om du hyr bilen i minst elva dagar under tidsperioden 1 mars - 31 oktober, får du en gratis båtbi-jett (värde NZ\$ 120-150) till färjan mellan Picton och Wellington. Obs! Biljetten gäller bara bilen.

Vill du veta mera ...

Ja, tack jag vill gärna få tillsänt

- ☐ Holiday Planner. 116 sidor med information om Nya Zeeland
- ☐ Programmet om resan "Från norr till söder" med svensk reseledare
- ☐ Vänskapsföreningens kör-själ-v-program.

Namn: _____

Väg: _____

Postnr./Stad: _____

Sändes till: Vänskapsföreningen, Box 7124, 402 33 Göteborg

RING TILL VÄNSKAPSFÖRENINGENS RESEAVDELNING I GÖTEBORG 031-774 00 75

Utgivare:
Scandinavian Australian
New Zealand Friendship Association
Kastellgatan 17, Box 7124
402 33 Göteborg

Högsta beskyddare: Her Excellency,
the Australian Ambassador to Sweden,
Ms. Judith Pead.

Ansvarig utgivare: Leif Johansson

Redaktion: Else Kirstine Knudsen,
Carina Dietmann, Erika Dahlberg, Karin Ek,
Bente Hammer, Marianne Jeppesen och
Christine Møller.

Tryckeri: Morso Bogtrykkeri, Danmark
Tryckt på: Basic Code
Upplaga: (svensk utgåva): 11 500
(dansk utgåva): 22 900

NEWSletter ges ut i två utgåvor och
skickas till medlemmar i Sverige,
Danmark och Norge fyra gånger om året.

ISSN 1103-064X

LARS WALLIN
ERIK DAHLBERGSGATAN 38
451 31 UDDEVALLA

18276

Aktuellt från Australien och Nya Zeeland

Översvämning i Townsville

I januari utfärdades undantagstillstånd i staden Townsville. På tre timmar föll över en halv meter regn, hälften av vad området brukar få under ett helt år. Situationen förvärrades av en extra kraftig flod i havet, som med höga vågor bröt in över land. Detta gjorde att dräneringssystemet inte räckte till.

Ett intensivt röjningsarbete tog vid efter översvämningarna, eftersom även den tropiska cyklonen Katrina befarades drabba Townsville och då ställa till ytterligare förödelse på hus och vägar.

Nya nyzeeländare

Nya Zeelands befolkning beräknas att få ett tillskott på 10 000 invånare per år, på 10 000 prognoser. Med enligt nya prognoser mellan 35 000 och 45 000 nya immigranter per år, beroende på hur många nyzeeländska medborgare som antingen lämnar landet eller återvänder för gott. Det kontroversiella engelska-testet för potentiella invandrare har också förnekats.

Kvinnorna i topp

Nya Zeelands premiärminister Jenny Shipley (som sent förra året tog över ledarskapet för National Party efter Jim Bolger) ligger nu bara en futtig procent bakom Labour-ledaren Helen Clark vad gäller popularitet. I en opinionsundersökning gjord i början av 1998 föredrog 27% av nyzeeländarna Jenny Shipley som landets premiärminister. 28% vill helst ha Helen Clark på posten.

Sista datum
för bidrag
till nästa
NEWSletter

15 april
1998

Rafter på allas läppar

Till mångas besvikelse åkte Australiens stjärna på tennishimlen, Patrick Rafter, ut ur Australian Open innan han nådde kvartsfinalen. Pat Rafter, efter 1997 rankad tvåa i världen, har blivit den hjälte den australiska publiken har längtat efter ända sedan Pat Cash hade sin korta storhetstid på 80-talet.

Pat Rafter är 24 år och född i Mount Isa i ödsligaste Queensland. Han vann US Open 1997 och ser Jonas Björkman som sin största rival trots amerikanen Pete Sampras svårubbade plats i toppen. Rafter har stil och charm, och hans popularitet tros vara orsaken till att publiken var rekordstor på 1998 års Australian Open i Melbourne. Efter förlusten mot spanjoren Alberto Berasategui förklarade han artigt för pressen: "Jag är ledsen för publikens skull". Så vinner man också poäng.

Republik eller inte?

I december valde Australiens befolkning vilka ledamöter som ska få sitta med i den församling som i februari ska diskutera om landet ska bli republik. Av de 76 folkvalda ledamöterna i grundlagsförsamlingen vill 46 att Australien blir republik. Ännu ett steg har alltså tagits i det som kallats världens långsammaste revolution.

Australien är en självstyrande del av Brittiska samväldet sedan 1901. Statschef är den brittiska drottningen Eliza-

beth II. Under 90-talet har detta ifrågasatts av allt fler australier, och i höstas beslutade parlamentet att frågan ska diskuteras av en särskild församling. Av dess 152 ledamöter har folket valt 76, premiärminister John Howard har tillsatt 36 och de resterande 40 är utsedda av parlamentet och delstaterna. Om församlingen föreslår att Australien ska bli republik kommer frågan att avgöras i en folkomröstning år 2000.

Fly by Wire i Nya Zeeland

Iklädd overall och hjälm fästs man fast i planet. Foto: Informedia

Äventyrslandet Nya Zeeland slutar aldrig att förvåna. Den nya trenden, Fly by Wire tros bli lika stor och populär som bungy och har patenterats i 21 länder. Vid kusten norr om Wellington ligger världens första "wireflygplats" och i januari detta år öppnades ytterligare en i Queenstown.

Aluminiumplanet man flyger i är fyra meter långt och upphängt i kablar. Man styr själv hur snabbt och högt man vill flyga.

Nyzeeländaren Neil Harrap var den man som uppfann Fly by Wire. Flygingenjören John Ten Have, med flera års erfarenhet från Nya Zeelands flygförsvär fick uppdraget att hjälpa Neil. Efter hela 18

månader var arbetet klart och hittills har ca 1000 personer provat på flygturen.

Planet flyger mellan två och 105 meters höjd och med en fart av upp till 200 kilometer i timmen. Som mest utsätts piloten för 3G. Man kan flyga mer än trettio våningar högt och störta ner tills planet är två meter från marken.

Utsikten över de två flygplatserna är fantastisk. Är man på nordön flyger man över den vackra Kapiti-kusten och i Queenstown flyger man över en karg dal.

Så låt adrenalinet flöda och flyg själv i Nya Zeeland - utan flygcertifikat.